

Notulen

**HaskoningDHV Nederland B.V.
Water**

Aanwezig: Brabant Water: 5.1.2.e
5.1.2.e ;
Waterschap Brabantse Delta: 5.1.2.e ;
Provincie Noord-Brabant: 5.1.2.e ;
5.1.2.e
Gemeente Steenberg: 5.1.2.e ;
Brabants Landschap: 5.1.2.e ;
ZLTO/agrariërs: 5.1.2.e
5.1.2.e ;
Dorpsraad Kruisland: 5.1.2.e ;
Gemeente Halderberge: 5.1.2.e ;
ODZOB: 5.1.2.e ;
Natuurmonumenten: 5.1.2.e ;
RHDHV: 5.1.2.e

Afwezig: 5.1.2.e (BMF)
Van: 5.1.2.e

Datum: 27 mei 2021
Locatie: MS Teams
Kopie:
Ons kenmerk: BB6186-RHD-ZZ-XX-MI-Z-0001
Classificatie: Vertrouwelijk
Bijlagen:

Onderwerp: Verslag klankbordgroep bijeenkomst Winlocatie Kruisland

Nummer Details

- 1** **Introductie**
5.1.2.e (voorzitter) trapt de bijeenkomst af en licht de agenda toe. Elke deelnemer licht kort toe waarom hij/zij in de klankbordgroep zit. 5.1.2.e is de opvolger van 5.1.2.e
- 2** **Terugblik**
5.1.2.e licht toe waarom dit project opgezet is: toename in watervraag. Eén van de maatregelen (totaal drie sporen) is het optimaliseren van de watervoorziening. Een knelpunt zit in West-Brabant. Brabant Water wil niet méér winnen, maar verplaatst graag 3,5M m³ vergunningsruimte vanuit Eindhoven naar West.

Inmiddels is onderzoek gestart en de voorbereiding van de pompproef ook: als dit positief is, kan Brabant Water verder kijken wat het inrichtingsplan wordt in samenwerking met de omgeving. De pompproef is zichtbaar buiten, daarom binnenkort contact maken met de directe omgeving.
- 3** **Beoogde locatie**
Er is geschikte grond gevonden en verworven, 5.1.2.e laat het op de kaart zien, ten noordoosten van Kruisland. Op dit perceel gaat Brabant Water de pompproef uitvoeren. Mocht Brabant Water een vergunning aanvragen, dan zal dat voor dit perceel zijn.

Nummer Details

Specifieke inrichting volgt later samen met de omgeving. De komende twee jaar volgt meer onderzoek.

Vragen

5.1.2.e : zijn er meer varianten geweest van de locatie binnen het zoekgebied?

5.1.2.e : voor het zoekgebied waren niet veel andere opties vanwege het zout-risico en Natura 2000 en de voorkeur voor het peilbeheerste gebied.

5.1.2.e : doen jullie ook onderzoek naar de waterstanden in de percelen de komende twee jaar?

5.1.2.e : ja, er zijn allerlei onderzoeken die gedaan worden de komende twee jaar; vragen en wensen nemen we mee.

5.1.2.e : waar is het drinkwaterproductiebedrijf?

5.1.2.e : het water wordt gezuiverd op de bestaande locatie te Wouw. Er komt geen extra drinkwaterproductiebedrijf in het gebied. Wel komt er een transformatorhuisje of winschakelgebouwtje (maximaal formaat garagebox).

5.1.2.e : hoe ziet het leidingwerk ondergronds er dan uit?

5.1.2.e : dat is één van de onderzoeken die we doen, hoe het transportnet eruit moet zien. We weten nog niet precies hoe groot de transportleiding wordt. Deze loopt van het wingebed tot aan Wouw.

5.1.2.e : gaan jullie samen met gemeenten de kansen voor inrichting verkennen? Er kan een koppeling gemaakt worden met klimaatadaptatie.

5.1.2.e : dat doen we graag met jullie [Steenbergen], dit is nog niet opgestart maar begin volgend jaar gaan we graag aan de slag hiermee.

4 Hydrologie

5.1.2.e : licht het grondwatermodel toe: een doorsnede van het gebied laat zien hoe de bodem eruitziet en uit welke diepe laag Brabant Water het water wil winnen. Het grondwatermodel bevat nog veel meer informatie, bijvoorbeeld hoe het land er aan maaiveld uitziet en welke andere onttrekkers er zijn. Ook maatregelen kunnen doorgerekend worden.

De ondergrond bestaat uit een afwisseling van zand- en kleilagen: de kleilagen bovenin zorgen voor weinig effecten aan maaiveld bij onttrekkingen, en uit zandlagen kan je goed water onttrekken. Deze kleilagen zijn erg bepalend voor de effecten die we hebben berekend.

De berekende verlaging in grondwaterstand (met het model) is weergegeven op een kaart. Hierop is te zien wat het effect is van 3,5 M m³ per jaar onttrekken. In de donkergroene vlakken is het effect op de grondwaterstanden 5 à 10 centimeter; dit heeft te maken met de aanwezigheid of afwezigheid van kleilagen. De effecten zijn over het algemeen gering. Er zijn kleine tot geen effecten in de natuurgebieden (in de regel minder dan 2 centimeter).

Vragen

Nummer Details

5.1.2.e [redacted] blij dat de invloed beperkt lijkt te zijn. Betekent dit ook dat er geen grondwaterbeschermingszone nodig is en dat volstaan kan worden met een boringsvrije zone?

5.1.2.e [redacted]: dat staat er redelijk los van – hele dikke kleilagen zoals in de Centrale Slenk sluiten de bodem goed af, zodat er geen grondwaterbeschermingsgebied nodig is – ik verwacht dat hier wel bescherming nodig is. De bodem is vergelijkbaar met die bij de winning van Wouw. Een exact antwoord hierop komt later, over een paar maanden.

5.1.2.e [redacted] is de grondwaterdaling ook tegen de GxG en/of de GvG gelegd?

5.1.2.e [redacted]: ja, dat hebben we gedaan; we hebben bijvoorbeeld ook naar het voorjaar of de zomer gekeken. Dit is uitgerekend en komt terug in de effectenanalyse later.

5.1.2.e [redacted]: is de pompproef straks voor kalibratie van dit systeem/model?

5.1.2.e [redacted]: de pompproef heeft meerdere doelen, één is om de bodemparameters beter in te kunnen schatten inderdaad. Er zijn reeds veel ondiepe boringen, maar weinig diepe boringen of pompproeven.

5.1.2.e [redacted] liever geen verlaging dan 2 centimeter verlaging; is dit plaatje inclusief of exclusief de andere onttrekkingen? Hebben de pompen op Wouw nog meer invloed?

5.1.2.e [redacted]: dit is puur het effect van de nieuwe winning. Andere effecten moeten hierbij opgeteld worden of uitgerekend met het grondwatermodel.

5.1.2.e [redacted] ik zou graag de opgetelde gevolgen zien (Schijf, Roosendaal, Wouw, Halsteren).

5.1.2.e [redacted] (*in chat*): opgetelde effecten graag ook voor natuurgebieden in beeld brengen.

5.1.2.e [redacted]: dat kunnen we uitrekenen.

5.1.2.e [redacted] hebben jullie in het model rekening kunnen houden met het klimaateffect?

5.1.2.e [redacted]: we kijken zeker naar klimaateffecten, het belangrijkste effect is de toenemende kans op droge jaren.

5.1.2.e [redacted]: in de toekomst zijn er meer stortbuien (i.h.k.v. wateroverlast); welke marge hebben jullie toegepast?

5.1.2.e [redacted]: we kunnen ook een klimaatscenario doorrekenen – meer buien hebben niet veel invloed op de winning, het gaat voor de winning vooral om droogte. Dit hebben we nog niet doorgerekend maar gaan we wel naar kijken.

5.1.2.e [redacted]: wij hebben de klimaatstresstest en basis rioleerplannen gemaakt, wij kunnen jullie helpen met ons stedelijk model.

Bij 5.1.2.e [redacted] bestond onduidelijkheid over vragen van de provincie omtrent bodemenergiesystemen en de gevolgen daarvan. De provincie 5.1.2.e [redacted] legt uit dat de focus van die vraag op knelpunten met woningbouw gericht is. Voorzitter stelt voor dat de gemeente de structuurvisie opstuurt naar de provincie.

Korte pauze (10 minuten).

5 Ecologie en natuur

Nummer Details

5.1.2.e legt uit. Een tijd terug is een expertsessie natuur geweest om de juiste gebieden te identificeren. Deze zijn op de kaart weergegeven. Hiervoor maken we systeemanalyses. We berekenen de effecten met het grondwatermodel, maar de systeemanalyse helpt om beter te begrijpen hoe een gebied in elkaar zit, en zo betere uitspraken te kunnen doen over mogelijke effecten. Hierbij kijken we naar historische data over de natuur, de bodemopbouw, welke vegetatie voorkomt; we kijken of dit overeenkomt met berekeningen. Zo snappen we het gebied beter. De rapporten van de analyses zijn deze zomer gereed en die bespreken we dan met de terreinbeheerders.

Vragen

5.1.2.e : hoe zit het met ontbrekende stukjes natuur, zoals langs de Roosendaalse Vliet, of vlak boven punt K1?

5.1.2.e : die hebben we niet geïdentificeerd als bijzondere grondwaterafhankelijke natuur, deze is niet naar voren gekomen bij de inventarisatie. Tevens is het gebied niet door de terreinbeheerders aangedragen als een gebied met natuur die gevoelig is voor veranderingen in grondwaterstanden. De systeemanalyses worden nu gedaan voor deze aangewezen gebieden, maar we berekenen alle effecten op alle natuur en landbouw. Deze aangewezen gebieden diepen we wat verder uit.

6 Pompproef

5.1.2.e legt uit. Met een pompproef komen we meer te weten over de ondergrond. Dit gaat vooraf aan een vergunningaanvraag. We willen weten wat de bodemeigenschappen zijn ter plekke, bijvoorbeeld weerstand en doorlatendheid. De proefput gaat tot 170 meter onder maaiveld, de drinkwaterwinning komt ook grofweg tussen 100 en 170 meter onder maaiveld. De proefput komt op het aangekochte perceel. Er komen waarnemingsputten rondom de proefput om effecten te meten, tot 250 meter diepte. Ook nemen we watermonsters.

De boringen geven informatie over korte en lange afstand; er zijn niet veel diepe boringen in deze regio. Tijdens de pompproef meten we de grondwaterstanden (waarschijnlijk iedere minuut) en de grondwaterkwaliteit via monsters.

Wat gebeurt er in het veld? Het boren van de putten is het meest zichtbaar in het veld. Er komt dan een booropstelling. Uiteindelijk zie je een paar waarnemingsputten, dat is een kleine grijze buis. Daar zie je bijna niets van.

We zijn bezig met de vergunning voor dit onderzoek, de locaties zijn vastgesteld, het plan van aanpak is gemaakt en we zijn nu bezig het bestek op te stellen voor de aanbesteding. Planning is om te boren na de zomervakantie dit jaar (Q3/Q4 2021). Na het boren kan de pompproef gestart worden – waarschijnlijk pas in het najaar van 2022. Het boren van een put duurt zeker 4 weken (11 waarnemingsputten) en we gaan niet midden in de zomer een pompproef doen vanwege de vele invloeden op het systeem in de zomer.

Vragen

5.1.2.e waarom wil je niet het effect weten in de zomer, wanneer er verdamping en beregening plaatsvindt? Is dat niet juist interessant?

Nummer Details

5.1.2.e : wij doen het op deze manier omdat we alle factoren los van elkaar willen bekijken. Wij willen nu zien: wat doet de onttrekking *zelf* op het systeem, los van andere invloeden? Uiteindelijk kan je invloeden bij elkaar optellen. In het grondwatermodel kunnen we dan deze gegevens meenemen en alle invloeden optellen.

5.1.2.e : er wordt niet gemeten wat effecten zijn in de gebieden waar volgens het model effect aan maaiveld optreedt?

5.1.2.e : het meten hier gaat puur over de pompproef: wat doet een winning? Je ziet van de pompproef geen effect aan maaiveld. We hebben wel al een freatisch meetnet gemaakt zodat we een lopende meetreeks hebben van de huidige situatie. Dat staat hier een beetje los van.

5.1.2.e : dus je meet niet freatisch bij de pompproef omdat je daar op zo'n korte termijn niets zal zien.

5.1.2.e : we meten wel in alle lagen, dus ook freatisch, maar eigenlijk om te controleren dat er inderdaad niks gebeurt.

5.1.2.e : wat doen jullie met het onttrokken water?

5.1.2.e : dat wordt geloosd op de nabijgelegen watergang (de Bandsloot) in overleg met het waterschap.

5.1.2.e kunnen de diepe boringen niet ook onderdeel zijn van het meetnet? Dan heb je alle informatie, tijdelijk, maar ook later.

5.1.2.e : deze diepe meetpunten zijn inderdaad ook waardevol voor na de proef. We blijven daar ook meten.

5.1.2.e : zijn voor alle putten (proefput en waarnemingsput) dezelfde machines nodig bij de aanleg?

5.1.2.e : ja.

7

Omgevingscommunicatie

5.1.2.e verzamelt graag feedback op het bestaande concept omgevingsplan. Elke mijlpaal heeft verschillende kanalen waarmee we kunnen communiceren. Welke mijlpalen vinden jullie belangrijk om nadruk op te leggen? Zijn er nog meer kanalen die wel of juist niet werken?

Vragen

5.1.2.e : de omgevingswet komt in 2022 eraan. Daar hoort ook omgevingsdialoog bij. Is er nagedacht over een andere vorm gezien vanuit de omgevingswet?

5.1.2.e we proberen nu al in de geest van de omgevingswet te handelen. De klankbordgroep is ook op die manier ingericht. Heb je nog tips?

5.1.2.e : met omgevingsdialoog kan je altijd verrast worden; sommige groepen hebben meer informatie nodig dan andere. De gemeente fungeert als waterloket, waardoor vragen eerst bij Steenberg en Halderberge terecht kunnen komen. Er is goede afstemming nodig. Communicatieadviseurs betrekken van de verschillende partijen.

Nummer Details

5.1.2.e : al betrokken; het stuk is vrij volledig, maar er moet een verdiepingsslag komen: welke kanalen heeft Steenberg en wanneer zet je die exact in? Een keer samenkomen met 5.1.2.e en communicatiecollega's om de verdiepingsslag te maken.

5.1.2.e Halderberge zit echt maar aan de rand, misschien is er bijna geen invloed. Eerst kijken hoe ver het beschermingsgebied zal strekken. Als er veel invloed op Halderberge is, doen wij mee met de communicatiestrategie.

5.1.2.e je wil voorkomen dat er onrust ontstaat vanuit onwetendheid. Het is prettig om iedereen op de hoogte te brengen van ontwikkelingen, ook al baren die geen zorgen. Fijn om de ZLTO-leden op de hoogte te brengen van de informatie die vandaag gegeven is. Ook omdat leden gronden in andere gebieden kunnen hebben. Kan de presentatie gedeeld worden? Ik wil met 5.1.2.e delen wat ik daarover schrijf zodat de inhoud klopt.

5.1.2.e afstemmen.

5.1.2.e : ik ken dit project al een tijdje, maar wij hebben daar niets over gecommuniceerd naar de bewoners toe. Wij willen graag weten wat we kunnen vertellen, in begrijpelijke taal: wat gebeurt er op hoofdlijnen? Zeker over de pompproef, omdat die zichtbaar is. Bewoners zullen niet meteen bezwaar hebben maar willen graag geïnformeerd worden. Uiteindelijk moet er ook een brief naar de burens en betrokken bewoners. Maak het niet te ingewikkeld maar ga erover communiceren, bijvoorbeeld in het plaatselijke krantje.

5.1.2.e we hebben de burens benaderd op één na, en die meldde zich vanzelf. Die onrust willen we inderdaad voorkomen. Een lokale krant kan helpen.

5.1.2.e : je wil niet ingehaald worden door ontwikkelingen in het veld, bijvoorbeeld de grondaankoop.

5.1.2.e de communicatie komt voor de zomermaanden, in overleg met de gemeenten en ZLTO.

5.1.2.e ook strategisch adviseur betrekken van de gemeente, er moet goede afstemming zijn met andere ontwikkelingen. Is een kick-off misschien een idee voor draagvlak voor het project?

5.1.2.e : kijken of we de wethouder kunnen betrekken.

5.1.2.e : is de aankondiging van de winning een formele aankondiging?

5.1.2.e ja.

5.1.2.e : een startnotitie m.e.r.-beoordeling kan nog best ingewikkeld zijn; graag ook in begrijpelijke taal uitleggen.

8 Vragenronde/W.v.t.t.k.

5.1.2.e de pompproef wordt uitgevoerd; wat kan een reden zijn om de grondwateronttrekking niet door te laten gaan?

5.1.2.e : bijvoorbeeld als de waterkwaliteit anders is dan gehoopt (bijv. veel zout). Ook als effecten groter blijken dan we inschatten, kijken we kritisch naar het vervolg. Zoals het er nu voor staat, ziet het er wat ons betreft wel positief uit.

5.1.2.e : is er meer grond aangekocht?

Nummer Details

5.1.2.e het perceel wat we hebben aangekocht is wat groter dan wat we hebben laten zien vandaag, het was alles of niets; het gepresenteerde stuk grond is bedoeld voor de waterwinning met de huidige inzichten.

5.1.2.e jullie willen niet onder natuur of stedelijk gebied grondwater onttrekken, dus moet het onder de landbouw. Een aantal gewasbeschermingsmiddelen mogen daar niet gebruikt worden. In het gebied zitten fruittelers en akkerbouwers. In andere gebieden hebben nieuwe regels veel invloed gehad op teelten. Leden van ZLTO zijn daar angstig over. Komt er zeer binnenkort een dialoog hierover?

Wat betreft de transportleiding: de grond moet open en dicht; voor de landbouw is dit niet zo simpel als 'open en dicht'. Daar is ook goede afstemming over nodig.

5.1.2.e hier zijn we vorig jaar mee begonnen, maar gewasbeschermingsmiddelen veranderen zo snel; we moeten hier binnenkort weer mee aan de slag in een gewasbeschermingstraject. Voor het aanleggen van de transportleiding wordt ook een zorgvuldig traject opgestart t.z.t.

5.1.2.e komt er een verslag, en kunnen we de gegevens van de klankbordgroep leden delen?

5.1.2.e : het verslag wordt verzonden en dan vragen we of iedereen akkoord gaat met het delen van de contactgegevens.

9 Afronding

5.1.2.e rondt af om 12:10 uur.

10 Acties

Grofweg op chronologische volgorde:

- 5.1.2.e afstemmen met ZLTO (5.1.2.e) over communicatie naar leden
- 5.1.2.e afspraak maken met gemeente Steenberg en communicatieadviseurs om verdiepingsslag te maken voor het communicatieplan
- 5.1.2.e opstart gewasbeschermingstraject met ZLTO en lokale boeren
- 5.1.2.e communicatie over het voornemen ook in begrijpelijke taal opstellen
- 5.1.2.e afstemmen met 5.1.2.e over beschikbare informatie van stedelijke modellen bij de gemeente
- 5.1.2.e cumulatieve effecten berekenen en op kaart zetten
- 5.1.2.e een klimaatscenario doorrekenen
- 5.1.2.e afspraak maken met gemeente Steenberg om samenwerking bij inrichting te verkennen